

Raadsmemo

Portefeuillehouder
C. van Eert
namens het College

Begrotingsprogramma
3 Bestuur en organisatie

draagt bij aan Global Goal(s)
Partnerschap

bijlage(n)
4 GMR-kwartaalberichten 2024
(via link)

rol raad
ter informatie

onderwerp

2024 - Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen: Wat levert het Rheden op?

Inleiding

In de gemeenschappelijke regeling “Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen” (GMR) bundelen, sinds 01 januari 2021, 17 gemeenten met bijna 800.000 inwoners hun krachten om een sterke regio te vormen en om in balans een schaa sprong (Groene Groei) te realiseren. De ambitie is om de groei van wonen, werken, mobiliteit, energietransitie, verduurzaming en natuurversterking zo te realiseren dat we een balans vinden tussen levendige stedelijkheid en ontspannen groene leefkwaliteit. Daarbij werkt de GMR nauw samen met The Economic Board, de provincie, de regio Food valley, en de waterschappen, het Rijk (verschillende departementen) en andere maatschappelijke partners.

De GMR is steeds succesvoller in het organiseren van de externe financiering van bovenlokale maatregelen. Zoals o.a. de extra middelen voor de bereikbaarheid (o.a. Nijmegen West, Arnhem Oost, A50) en voor de woningbouw (WBI, o.a. Rheden, Duiven, Heumen, Wijchen, Westervoort) die optellen tot ca. 750 miljoen. Ook zijn enkele aanvragen voor regiodeals gehonoreerd.

De GMR is per ultimo 2024 4 jaar operationeel. Zij informeert gemeenteraden via verschillende kanalen en media over de voortgang en resultaten op de 5 hoofdopgaves. Dit varieert van kwartaalrapportages, nieuwsbrieven, bijeenkomsten, platforms, congressen, regio-bezoeken en de RAC. Daarnaast rapporteert zij via de P&C-documenten (Regio-Agenda, Begroting en Jaarstukken) over de inhoudelijke en financiële voortgang. Dit is op het niveau van de regio als totaliteit. De gemeenteraad van Rheden heeft verzocht om bij de behandeling van de GMR-jaarstukken te beschikken over een overzicht van relevante baten voor de gemeente Rheden (“What’s in it for us?”). Uiteindelijk gaat het om de vraag wat de GMR bijdraagt aan de (toekomstige) Brede Welvaart van de Rhedense inwoners.

Inwonerbijdrage Rheden

Gemeente Rheden participeerde tot op heden in alle GMR-opgaven evenals het gros van de GMR-gemeenten. De financiële bijdrage van Rheden aan GMR (inclusief The Economic Board) bedroeg in 2024 € 421.406. De feitelijke netto bijdrage is lager door terugvloeiende exploitatie-overschotten en financiële vergoedingen voor ingezette ambtelijke capaciteit (in 2024 totaal ca € 80.000 terugvloeiend).

Baten voor Rheden

Langs verschillende media en gremia bent U geïnformeerd over de meerwaarde van de GMR. Wij noemen daarbij de jaarverslagen van de GMR, de kwartaalberichten en de verschillende bijeenkomsten en platforms. (Zie website en [Kwartaalrapportages \(groenemetropoolregio.nl\)](https://www.groenemetropoolregio.nl)) Meer specifiek voor Rheden is bij de jaarrekening 2023 een Raadsmemo toegevoegd "Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen: Wat levert het Rheden op?".

Op 04 juni 2024 heeft, in samenwerking met de raadsrapporteurs, een raadsinformatie-avond ("benen op tafel") plaatsgevonden specifiek gericht op de GMR-meerwaarde voor Rheden. Zie [Agenda Rheden - Oriënterende vergadering sessie 2 dinsdag 4 juni 2024 19:30 - 22:00 - iBabs Publieksportaai](#) en bijbehorende ppt-presentatie waarin per opgave de prioriteiten en meerwaarde zijn toegelicht.

Concrete directe meerwaarde voor Rheden wordt bereikt met de voortdurende agendering (lobby) van de transformatie van Haveland, de voorbereiding van het herstel van Soerens beekdal, de realisatie van flex-woningen, de extra budgetten voor de woningbouwversnelling, bijdragen uit regiodeals, de inzet in Rheden van expertise vanuit GMR deskundigenpools. Ook ontvingen wij in 2024 vergoedingen voor capaciteitsinzet van een 2-tal medewerkers.

Aanvullend op de 04 juni presentatie en zonder uitputtend te kunnen zijn noemen wij onderstaand enkele resultaten voor Rheden:

- Als koploperregio hebben we in 2024 als eerste regio in Nederland het Afsprakenkader Huisvesting Aandachtsgroepen vastgesteld. Hierin staan afspraken over een fair share verdeling van aandachtsgroepen over de gemeenten naar rato van inwoneraantal. Onder aandachtsgroepen vallen mensen die uitstromen uit zorginstellingen of maatschappelijke opvang, maar ook studenten, woonwagenbewoners, arbeidsmigranten en ouderen. De knelpunten in de gemeente Rheden, zoals lange wachttijd om uit te kunnen stromen uit een zorginstelling en te weinig huisvestingsaanbod, zouden verminderd moeten worden door uitvoering van de regionale afspraken.
- Daarnaast zijn knelpunten voor versnellen van de woningbouw aangepakt door een regionale flexpool, waar gemeenten gebruik konden maken van kennis van adviseurs. Gemeente Rheden heeft hier ook gebruik van gemaakt.
- De regio zorgt voor kennissessies op verschillende thema's, zoals het Meldpunt goed verhuurderschap en huisvesting arbeidsmigranten, waar wij als kleine gemeente graag gebruik van maken.
- We hebben in 2024 nauw met de GMR samengewerkt voor de ontwikkeling Calluna e.o. Het ziet er naar uit dat het project als sleutelproject wordt opgevoerd in de Regiodeal
- Ook hebben wij eind 2024 een aanvraag gedaan (en gehonoreerd gekregen) voor een projectleider (0,8 fte) tbv Impuls Dieren Midden (Calluna eo) en Ontwikkeling AH-Groenestraat Rheden.
- In het kader van RPW hebben wij zwaar gelobbyd voor een minder stringente compensatieplicht bij transformatie van (verouderde) bedrijventerreinen. Dit lijkt zijn vruchten af te werpen.
- Eind 2024 zijn we daadwerkelijk gestart met de voorbereiding van het gebiedsproces "Herstel beekdalen: Soerens Beekdal". Dit is 1 van de koploperprojecten voor het landelijke gebied.